

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea Anexei la Legea nr.668-XIII din 23.11.1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul legii pentru modificarea anexei la Legea nr. 668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului a fost elaborat în vederea ajustării suprafețelor unor terenuri, ajustare care este dictată de rezultatul efectuării lucrărilor de inventariere și stabilire a hotarelor terenurilor proprietate publică a statului ocupate de drumurile naționale.

Autorul specifică că terenul respectiv acoperit cu plantații rutiere gestionat de Instituția Publică Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” este parte integrantă a unui drum național. În rezultat se propune ca suprafața acestui teren (11,43 ha) să fi exclusă din suprafața terenurilor destinate agriculturii care rămân în proprietatea statului.

d. Suficiența argumentării. În conformitate cu prevederile Legii drumurilor nr. 509-XIII din 22 iunie 1995, plantațiile rutiere fac parte din zona de siguranță a drumului, care reprezintă o suprafață de teren aferentă drumului public. Zonele de siguranță ale drumurilor sunt cuprinse de la limita exterioară a amprizei drumului până la marginea exterioară a plantațiilor rutiere. Suprafețele de teren situate de o parte și de alta a zonelor de siguranță intră în categoria zonelor de protecție a drumului.

În această ordine de idei recomandăm autorului cât și organului emitent de a reverifica minuțios delimitarea terenurilor respective pentru a se putea justificativ demonstra legal că acea suprafață de teren nu face parte din zona de protecție a drumului, deoarece în conformitate cu norma legală, terenurile din zonele de protecție ale drumurilor rămân în proprietatea și folosința proprietarilor și utilizatorilor de terenuri.

Totodată, potrivit art. 5 din Legea 509/1995 administrarea drumurilor naționale se asigură de către

organul central de specialitate în domeniul drumurilor.

Atragem atenția la faptul că suprafața terenului respectiv rămâne în proprietatea statului, deci, face parte din categoria terenurilor publice ale statului (art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 91-XVI din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor – de domeniul public al statului țin terenurile ocupate de drumurile naționale, inclusiv de plantațiile rutiere). Iar potrivit art. 6 al aceleași legi, terenurile de uz public pot fi trecute în domeniul privat doar dacă nu mai sunt destinate uzului public cu aducerea de argumente justificative în acest sens la momentul inițierii elaborării proiectului respectiv.

Potrivit autorului, urmare a aprobării modificării propuse, ulterior se vor întreprinde acțiunile necesare în vederea transmiterii terenului respectiv din gestiunea Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” în gestiunea Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, subordonată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor. Aceste acțiuni sunt conforme cu Legea nr. 91/2007, și anume cu art. 2 alin. (5) care prevede că „terenurile din domeniul public pot fi date, după caz, în administrarea ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale, autorităților administrației publice locale, instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau municipale. Darea în administrare se efectuează, după caz, prin Hotărâre de Guvern, prin decizie a consiliului raional, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, a consiliului orășenesc (municipal), sătesc (comunal)”. În același timp este necesar de a se schimba și destinația acestui teren (la moment potrivit legii rezultă că este un teren destinat agriculturii).

În altă ordine de idei, recomandăm autorului să analizeze necesitatea modificării cifrei care face referire la suprafața totală a terenurilor destinate agriculturii care rămân în proprietatea statului, deoarece excluzând suprafața de 11,43 ha de la poziția Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”, respectiv a compartimentului – inclusiv în extravilanul localităților, suprafața totală va fi diminuată în același timp.

În final recomandăm autorului ca toate aceste acțiuni să fie desfășurate într-un mod cât mai transparent, dat fiind faptul că este vorba de bunuri din domeniul public al statului. Totodată, acțiunile viitoare urmează a fi întreprinse în cel mai scurt timp fără a fi tergiversate.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

Bazându-ne pe analiza efectuată la compartimentul „Suficiența argumentării”, vom reitiera un singur aspect.

Autorul urmează să demonstreze documentar delimitarea suprafețelor respective, iar procedura de trecere a destinației terenului (în prezent teren destinat agriculturii) urmează să se desfășoare într-un mod cât mai transparent.

Doar în asemenea modalitate va fi redus riscul apariției manifestărilor de corupție.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Prezentul proiect nu se regăsește pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Conform art.9 alin. (1) din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială. Acest anunț urmează să conțină: a) argumentarea necesității de a adopta decizia; b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări; c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

În lipsa publicării proiectului, se va limita accesul cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acesta.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Vadim Curmei
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
22 Februarie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md